

Till Konkurrensverket

Anmälare:
Bo-Marcus Lidström
VD. Falu Vildvattenpark AB
Ordförande i Svenska Kanotslalomförbundet

Sammanfattning

Härmed anmäls

1. Svenska Kanotförbundet (SKF) för att aktivt motverka konkurrens, genom att:

- a) ha sanktionskrav för deltagande i internationella tävlingar utanför Norden, ett sanktionskrav som används som ett maktmedel för att hota och straffa aktiva, som inte följer SKF:s direktiv,
- b) hota aktiva som deltar i svenska kanotslalomtävlingar som arrangeras utanför SKF, av ideella föreningar och av Falu Vildvattenpark, och motarbeta samarbete med andra länder kring Nordic Cup, en tävling som arrangeras i ett samarbete mellan Falu Vildvattenpark och Svenska Kanotslalomförbundet.

SKF:s straff och hot hindrar Falu Vildvattenpark från att agera på marknaden för kanotslalom, något som i sin tur både förhindrar och försvårar för aktiva att utöva idrott, och den ekonomiska verksamhet som är kopplad till kanotslalomidrottande för coacher, ideella föreningar och företag. SKF:s handlande sedan 2017 har förorsakat en avsevärd minskning av antalet barn, unga och äldre aktiva inom idrotten kanotslalom och därmed också försämrat de ekonomiska förutsättningarna för aktörer på marknaden Kanotslalom.

Ett exempel på en aktiv som drabbats hårt är Isak Öhrström, som blev avstängd från en OS-kvaltävling år 2020, för att ha ansetts propagera för tävlingar i Falu Vildvattenpark.

SKF:s maktposition och handlande hindrar svenska aktiva att tävla utomlands, vilket skadar aktörer på marknaden Kanotslalom.

Härmed anmäls

2. Riksidrottsförbundet (RF), för att

- a) via sina stadgar verka för monopol, så endast ett förbund per idrottsgren får vara medlem i RF. Stadgarna strider mot svensk och europeisk konkurrenslagstiftning. Svenska Kanotslalomförbundet har nekats inträde i RF med hänvisning till dessa stadgar.
- b) i sina stadgar i 8 kapitlet, 8 §, sista punkterna som har samma konsekvens som 1a ovan, genom krav på sanktion från ett specialförbund (SF) för att en medlem i ett förbund skall få tävla utomlands.

Dessa stadgar skadar Falu Vildvattenpark och Svenska Kanotslalomförbundets möjligheter att verka på marknaden. Därmed drabbas aktiva, coacher, föreningar och företag.

Bevismaterial

Samtal med SKF och RF finns tillgängliga på <https://kanotslalom.se/wordpress/konkurrensbrott/>

Bakgrund till anmälan

Kanotslalomidrotten har funnits sedan 1930-talet och med VM sedan 1949 genom organisationen Internationella Kanotförbundet (ICF). Kanotslalom var OS-gren 1972 och vid varje OS sedan 1992.

ICF organiserar kanotidrott i många länder men det finns också betydande kanotverksamhet utanför ICF som ICF försöker hävda ett monopol över. Detta rör Stand-Up-Paddling (SUP), som togs upp i CAS (Court of Arbitration for Sport, Lausanne) nyligen. ICF försöker också utmana det av dem fristående, mer än 20 år gamla Raftingförbundet, genom att skapa ett nytt förbund associerat med ICF.

Av ICF:s budget på 7,4 miljoner € kommer 93 %; (6,9 miljoner €) från Internationella Olympiska Kommittén (IOC).

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/budget_2018-2020_new_version_provisional_budget_subject_to_icf_board_approval.pdf

Kanotslalom är en av två olympiska kanotidrotter, men det är bara en av dessa, kanotgrenen Sprint (slätvatten), som styr det Internationella Kanotförbundet, och därmed har den avgörande rollen i att fördela antal kanotister på ett OS. Av cirka 330 kanotister på ett OS har kanotslalom cirka 84 platser, medan sprint har 246.

*Sprint: <https://nocnsf.nl/media/2094/icf-canoe-sprint.pdf>.
Kanotslalom: <https://nocnsf.nl/media/1718/icf-canoe-slalom.pdf>*

Olympiska spel är på grund av ovan nämnda ekonomiska förhållanden oerhört viktiga för ICF. Många länder ger dessutom ett omfattande stöd till olympiska idrottsgrenar. Varje olympier genererar, via sponsorer och bidrag, miljonbelopp från klubbnivå och distrikt till nationell nivå, något som finansierar anläggningar, supportprogram, coacher och aktiva. Stödet varierar betydligt från land till land men för alla är varje aktiv i ett olympiskt program ekonomiskt mycket värdefull.

Detta innebär att ICF, som helt domineras av slätvattenpaddlare, har starka incitament att se till att antalet olympier i kanotslalom är så få som kan tolereras utan att förlora sin legitimitet som kanotslalomns företrädare, och att antalet slätvattenpaddlare maximeras.

Flera europeiska länder har starkare kanotslalomspor än sprint. Att helt ta bort kanotslalom från OS-programmet skulle sannolikt riskera ICF:s framtid som sammanhållet förbund för flera kanotgrenar.

Kanotslalom i Sverige

I Sverige finns sedan 1904 Svenska Kanotförbundet (SKF) som är medlem i ICF och som traditionellt har organiserat kanotslalom sedan 70-talet. Svenska Kanotförbundet tillhör RF med därtill hörande monopolstatus och ekonomiskt stöd.

Svenska Kanotslalomförbundet (SKSF) bildades år 2014. Sedan år 2018 har Falu Vildvattenpark (FVP) arrangerat tävlingar, träningsmöjligheter och coachning.

SKF styrs av en styrelse vald på årsmötet. På årsmötet har de 13 distrikten rösträtt. Rösträtten per distrikt baseras på antalet klubbar och är högst 8. På årsmötet 2021 fanns totalt 42 röster från 13 distriktsförbund. I sju av dessa distrikt finns ingen förening med kanotslalom och i övriga är föreningar med kanotslalom med ett enda undantag i minoritet.

Konsekvensen av detta är att det i praktiken finns ett enda distrikt med kanotslalomröster. Även om alla föreningar i kanotslalom är överens, finns det därför ingen möjlighet för dem som sysslar med kanotslalom i Sverige att på demokratisk väg besluta om någonting rörande kanotslalom inom SKF.

Ett grundläggande krav på en organisation för att den ska kunna kallas demokratisk (enligt en grundlig genomgång av demokratins filosofi, *Demokratin och dess antagonister*, Dahl), är att de som fattar beslut själva är underkastade konsekvensen av dessa beslut.

Detta rimliga, basala krav för att föreningsmässig demokrati ska existera för kanotslalom uppfylls inte. Tvärtom motarbetas det av SKF. Detta förhållande har påtalats till RF, som dock valt att blunda för rådande situation. Idag har SKF, med stöd av RF, tveklöst diktatorisk makt över kanotslalomidrotten.

Med RF:s stöd hindras därmed de som sysslar med kanotslalom idag att via sina föreningar välja sina egna representanter och agera på nationell nivå. Slalomkanotister har ingen rätt att ta beslut om någonting avseende sin idrott ovanför föreningsnivå, varken tävlingsregler, budgetfördelning eller landslagsverksamhet.

Sedan år 2017 har SKF:s styrelse delegerat en i det närmaste oinskränkt makt över kanotslalomidrotten till personer eller kommittéer där en stor del av svensk kanotslalom inte får komma till tals. Detta har hårt kritiserats till den grad att Riksidrottsförbundet gjorde en genomlysning av SKF.

I denna konstaterar RF att SKF bryter mot idrottens värdegrund om det demokratiska underskottet inom SKF avseende kanotslalom fortsätter. Sedan utredningen presenterades har SKF inte vidtagit några åtgärder för att återskapa den minsta form av demokratisk process för kanotslalom.

Detta innebär att SKF bryter mot idrottens värdegrund och därmed också förverkar den lilla skärva av legitimitet om idrottens särart, som gärna åberopas för att få bryta mot monopolregler. Det är uppenbart att SKF inte står för demokratisk fostran och att det inte finns något gott med detta monopol.

Konsekvensen av SKF:s odemokratiska system är att utvecklingen av kanotslalom hindras. Det finns ett starkt ekonomiskt incitament för detta genom ovan nämnda penningströmmar till olympiska idrotter.

SKF ägnar sig även åt att tillskansa sig hela kanotidrotten, detta systematiskt och år efter år. Bland annat har SKF arbetat in begreppet "kanot" som en synonym för tävling på slätvatten. Detta "problemformuleringsmonopol", används konsekvent i kommunikation med media. Sprint-SM kallas för kanot-SM. SKF organiserar förbundet kring slätvattenpaddling samtidigt som man sprider en falsk bild av att man tar hand om alla grenar. Programmet för tränarkonventet "kanot", handlar om slätvattenpaddling medan tränarkonvent för kanotslalom hindras från att ens organiseras.

Samma arbetssätt genomsyrar verksamhet efter verksamhet, år efter år. Medan SKF organiserar sprint fördelat på flera hjälpkommittéer, är kanotslalom undanskuffat och utan nämnvärda resurser. SKF använder anställd personal för att arbeta med sprint medan kanotslalom får knappt någon personaltid.

Kring 2016 hade kanotslalom ca 15 % av idrottslig verksamhet inom SKF (där sprint stod för i princip allt övrigt, mätt i lokalt aktivitetsstöd), men erhöll endast ca 2 % av SKF:s budget (stor osäkerhet

råder beträffande de exakta beloppen eftersom SKF endast presenterar budgetutfall på ett fragmentariskt vis; någon egentlig insyn finns inte).

Detta sätt att organisera kanotslalom har stöd i RF:s stadgar till den grad att SKF även har monopol över idrotter man inte bedriver. Kanotgrenen störtlopp har haft *noll kronor* i budget sedan år 1990, men ligger ändå inom SKF:s maktkontroll.

Kanotslalom hade ca 120 utövare kring året 2016, mätt i antal som tävlar årligen minst en gång. Tävlingsgrenen sprint har inte fler än ca 250. Med bättre management de senaste åren hade kanotslalom kunnat ha många gånger fler aktiva än idag. Sedan 2017, då kanotslaloms slalomkommittéer upplöstes av SKF har sporten istället krympt avsevärt.

I dagsläget är det ekonomiska bidraget till kanotslalom från SKF så litet att det vore bättre att avsäga sig alla anspråk på pengar i utbyte mot fullständig organisatorisk frihet. Detta har inte hörsammats. Tvärtom motarbetas självständighetssträvanden starkt.

Samarbete med andra partners hindras och försvåras då kanotslalom inte själv får välja sina representanter utan företräds av dem som utsetts av en helt annan idrott, slätvattenpaddling. Därigenom kan exempelvis inte kanotslalom starta idrottsgymnasier där de bästa förutsättningarna finns, och inte heller söka elitidrottsstöd och liknande. Ett flagrant exempel var när ovan nämnde Isak Öhrström togs bort från Sveriges Olympiska Kommittés Topp och talangprogram och ersattes av en sämre rankad paddlare. Att skälet var att straffa de som utmanar SKF:s monopol framgår senare i detta dokument.

Falu Vildvattenpark AB

Falu Vildvattenpark (FVP) är en privatägd idrottsanläggning som invigdes hösten 2018. Den erbjuder mycket goda förutsättningar för träning och tävling i kanotslalom och är den enda i sitt slag i norra Europa.

Affärsidén är att låta gäster paddla kanotslalom i dess konstgjorda fors. Beroende på målgrupp kan forsens svårighet varieras genom att styra flödet i forsen, ett flöde som skapas via en stor pump. Gäster utan förkunskaper paddlar i stabila forskanoter som gör kanotslalom lätt tillgängligt för alla.

Intäkter kommer från avgifter att paddla i forsen, från uthyrning och försäljning av utrustning samt från boende i stugor som kan hyras av paddlare.

I FVP arrangeras tävlingar i kanotslalom samt försäljning av utrustning för paddling. I FVP:s långsiktiga strategi ingår att öka antalet paddlare; såväl rekreationspaddlare som de som tränar mycket regelbundet och tävlar.

I synnerhet är målet att utveckla en stark kanotslalomidrott från nybörjare till hög nivå. Arenan ger unika möjligheter att förbereda sig för tävlingar utomlands där majoriteten tävlingar hålls i konstgjord fors.

Hur SKF hävdar ett monopol

Våren 2018 gick SKF:s generalsekreterare ut i ett nyhetsbrev till föreningar i kanotslalom och hotade aktiva för att delta på tävlingar i Falu Vildvattenpark med följande skrivning:

[... de kanotslalomtävlingar som planeras i Falu vildvattenpark under året inte är sanktionerade. Kanotförbundet har inget emot arrangemangen i sig, det är sättet det görs på. Att tävlingarna inte är sanktionerade beror på att personerna bakom arrangemangen inte vill ha med SKF att göra. Tävlingarna genomförs därmed inte enligt de regelverk som finns för kanotidrotten. Att delta på denna typ av tävlingar kan

innebära konsekvenser för de aktiva. Till exempel gäller inte den försäkring som den aktive har genom SKF:s tävlingslicens vid dessa tävlingar. Det kan också få konsekvenser för deltagande på internationella tävlingar eftersom inbjudan gäller en internationell tävling i strid med SKF:s och ICF:s regelverk och mot ICF:s vilja.]

(https://www.kanot.com/globalassets/svenska-kanotforbundet-kanotslalom/dokument/mediearkiv-dokument/nyhetsbrev/skf_nyhetsbrev-slamom_181008.pdf?w=900&h=900)

I ett protokoll från SKF:s breddkommitté 2020 påpekas tydligt att förbundets monopol är ett maktmedel att värna om enligt följande formulering:

[Maktmedel

Det som berättigar vår existens är de maktmedel vi får genom förbundet och dessa ska vi värda.

- Landslag
- OS
- Tävlingar]

<https://www.kanot.com/globalassets/svenska-kanotforbundet-kanotslalom/dokument/till-hemsidan/minnesanteckningar-bredd/minnesanteckningar-bredd-2020-06-28.pdf?w=900&h=900>

SKF kräver att aktiva söker sanktion för att få tävla utomlands utanför Norden. Sanktionskrav har sedan länge funnits i stadgar, men frånsett EM, VM och världscuper, har inte SKF:s sanktionsmakt tillämpats under årtionden, innan år 2018. Det har varit fritt att tävla utomlands, och anmälan till tävling har gjorts av den tävlande själv direkt till arrangören.

Det anordnas många tävlingar runtom i världen. De största är VM, EM och ett par årliga världscuper. Ett begränsat antal från varje land får starta på dessa tävlingar. Därutöver finns världsrankingtävlingar som inte har deltagarbegränsning. De flesta andra internationella tävlingar är inte världsrankinggrundande. Det finns även tävlingar och tävlingsserier för ungdomar, juniorer och U23.

2020 stängde SKF av Isak Öhrström från en OS-kvaltävling (bevis: ljudfil med inspelat samtal med ordföranden i SKF:s kanotslalomkommittéer).

Enligt SKF var det ett *straff* att Isak inte fick tävla på världscupen i Pau 2020, då Isak påstås ha "propagerat" för tävlingar utanför SKF: regi, i Falu Vildvattenpark. Några veckor efter detta samtal blev allt svenskt deltagande inställt, efter kraftfulla protester mot bestraffningen. Det ändrar inte sakfrågan; att SKF straffat en aktiv med hänvisning till ett monopol. Eftersom det var ett bestraffningsärende borde fallet ha följt idrottsrörelsens procedur för detta, vilket inte gjordes. Detta gör en aktiv fullständigt rättslös i denna typ av situationer.

2022 beslutade SKF utesluta Falu Kanotklubb från förbundet, bland annat för att några klubbmedlemmar utan SKFs sanktion deltagit på tävlingar i Baltikum. Ett annat angivet skäl var att klubben ansågs ha arrangerat tävlingar i Falu Vildvattenpark utan sanktion (men tävlingarna arrangerades av Falu Vildvattenpark AB, inte av Falu Kanotklubb). Uteslutningsbeslutet saknade stöd i stadgar och avslogs av Riksidrottsnämnden på samtliga punkter.

Hösten 2022 får inte Falu Kanotklubb sanktion av SKF att arrangera tävlingar i Sverige, vilket medför ekonomisk skada både för den ideella föreningen och för Falu Vildvattenpark AB där en av tävlingarna hålls. SKF har även gått ut med information för att skrämja deltagare från att delta. Detta hade naturligtvis inte hänt om kanotslalom var demokratiskt styrd idrott av slalomföreningar. En sådan organisation hade inte försökt utesluta sig själv eller inte gett sig själv sanktion att

arrangera tävlingar. Detta är en uppenbar effekt av RF:s stadgar som ger tillåter ett förbund att bokstavligen förintä idrotter den har monopol på.

I processen för att stänga av Isak Öhrström från en OS-kvaltävling, hans flickvän från landslaget i tre säsonger, liksom försöket att utesluta hela Falu Kanotklubb, har anonyma vittnen och hemliga rapporter använts. SKF liksom RF har accepterat grova avsteg från de bestraffningsregler som finns, och, trots uppenbara bevis med inspelade samtal där SKF tydligt framför att avsteg från uttagningar är bestraffningar, hävdar RF att specialidrottsförbund har oinskränkt makt att ta ut landslag på sakliga grunder. Det är enligt RF inte klandervärt att stänga av en aktiv från landslaget i ett år för att hon har utländsk bakgrund. Återigen är detta en effekt av idrottens monopolistiska struktur och hade inte hänt om kanotslalom varit styrd av föreningar i kanotslalom.

2021-2022 kontaktade SKF:s generalsekreterare Dag Johansson kanotförbunden i Estland och Finland med syfte att förhindra samarbete med Falu Vildvattenpark kring Nordic Cup, en serie av kanotslalomtävlingar i dessa länder samt i Lettland. Den finländska föreningen hotas av uteslutning från Finska Kanotförbundet om de deltar i Nordic cup. (Bevismaterial: korrespondens med SKF, Estland, Finland).

SKF anmäls till Konkurrensverket av följande skäl

SKF:s syfte med dessa beskrivna hot, straff och sabotage av Nordic Cup, liksom krav på sanktion, är att med makt hävda ett olagligt monopol på kanotslalom i Sverige. Detta syfte uttalas bokstavligen av SKF.

Genom att hota, straffa och svartmåla de som konkurrerar med SKF, försvåras kraftigt alternativa aktörers villkor, och det skrämmar bort tänkbara partners, aktiva och coacher. Därmed förhindras uppkomsten av alternativ till SKF, där idrottare, ideella föreningar och företag fritt kan verka på marknaden Kanotslalom. Istället tvingas alla att bli beroende av SKF.

Detta skadar marknaden Kanotslalom i sin helhet och skapar en negativ spiral. Det minskar utbudet av tävlingar, vilket i sin tur minskar antal aktiva. Det leder till mindre intäkter för Falu Vildvattenpark som agerar på kanotslalomns marknad på flera sätt: avgifter från aktiva som tränar och tävlar, intäkter från boende i FVP och intäkter från försäljning av utrustning för kanotslalom. Det minskar i sin tur möjligheter till sponsring av idrotten. För Isak Öhrström har SKF:s straff varit förödande för idrottskarriären. Det blev ej heller någon OS-start.

Situationen i Lettland är likartad den i Sverige där flertalet stora kanotslalomföreningar är uteslutna från det slätvattendominerade förbundet.

Att aktiva skall söka sanktion av SKF för att få tävla utomlands kan svårligen försvaras av idrottens särart. Dels skadar det Falu Vildvattenpark AB som hindras att effektivt agera på marknaden i Sverige. Då aktiva hålls i osäkerhet om sanktion kommer att beviljas, minskar det Falu Vildvattenparks möjligheter att sälja boende, utrustning, träningstid och coachning för att förbereda aktiva för tävlingar. Sanktionsmakten har upprepade tillfällen använts för att hindra aktiva att tävla, utan grund.

Sanktionskrav skadar också utländska arrangörer, som därmed får mindre intäkter från startavgifter och andra intäkter kring tävlingar.

Sedan 2017, då SKF upplöste kanotslalomkommittéerna och tog bort de sista demokratiska inslagen för kanotslalom inom SKF, har sporten kraschat helt. SM 2022 hade endast 13 startande mot drygt 70

startande år 2016. Det visar tydligt hur bristande demokrati leder till inkompetent och likgiltigt ledarskap. SKF:s monopol på kanotslalom saknar legitimitet.

RF anmäls till Konkurrensverket av följande skäl:

2014 bildades Svenska Kanotslalomförbundet (SKSF) och ansökte om medlemskap i RF vid årsmötet 2019. Ansökan avslogs med hänvisning till RF:s stadgar där 10 kapitlet 2 § har följande lydelse:

Villkor för medlemskap

Vid prövning av förbunds medlemskap gäller följande:

1. Förbundet ska bedriva och administrera idrott.
2. Förbundet ska vara en ideell förening.
3. Förbundets verksamhet ska stå i samklang med av RF-stämman beslutad verksamhetsidé, vision och värdegrund enligt 1 kap.
4. Förbundet ska bedriva/administrera idrottslig verksamhet som inte är nära besläktad med verksamhet inom till RF redan anslutet förbund.
5. förbundet ska ha minst 25 medlemsföreningar med minst 1 500 medlemmar.
6. Förbundet ska ha varit etablerat och bedrivit idrottslig verksamhet i minst tre år.

Om det finns särskilda skäl kan, efter förslag av RS, beslut om medlemskap tas med avvikelse från villkoren i 4 och 5 punkterna.

Dessa stadgar strider mot svensk och europeisk konkurrenslagstiftning.

Punkt 3 är oproblematiske för Svenska Kanotslalomförbundet. SKF däremot uppfyller inte detta krav. RF har gjort en tidigare nämnd utredning om kanotslalom i SKF (se nedan).

Punkt 4 är direkt konkurrensbegränsande liksom punkt 5 och 6. Det är naturligtvis väldigt svårt för kanotslalom att växa överhuvudtaget varken inom eller utanför SKF, och än mindre organisera sig självständigt om SKF missköter, hotar och straffar både egen och konkurrerande verksamhet. SKF kontrollerar också föreningsmedel genom bidrag från RF, vilket visar hur olämpligt det är att låta föreningsbidrag från staten sökas via RF och förbund.

Trots att kanotslalom är en extremt teknisk idrott där coachning har avgörande betydelse, har Sveriges bästa paddlare (Isak Öhrström) hindrats att få coachning på landslagstävlingar sedan 2018. Det är ett högst medvetet agerande.

RF ger betydande bidrag till SF i form av elitstöd som baseras på internationella resultat. Eftersom SKF hindrar kanotslalom att organisera sig professionellt leder det till sämre internationella resultat och därmed mindre ekonomiskt stöd. Att SKF kan ha denna makt är en konsekvens av RF:s monopolistiska och antidemokratiska stadgar.

Punkt 4-6 är direkt konkurrensbegränsande utan idrottsligt gott syfte. Den rådande situationen är att existerande förbund skapat en exklusiv kartell, där dels nya förbund utesluts, dels mindre grenar inom flergrensförbund är helt rättslösa, är både lagstridigt och orättfärdigt när RF samtidigt agerar i myndighets ställe. Att en kartell av förbund beslutar ifall ett nytt förbund får ta del av statsbidrag är ur flera aspekter den raka motsatsen till ett rättssamhälle.

Något samhällsintresse av att det endast finns ett förbund per idrott saknas. En sådan situation är endast av värde för den som har makten i existerande monopol. I SKF har en kanotidrottsgren oinskränkt makt över andra kanotidrottsgrenar, inklusive rätten att lägga ned dem.

Någon naturlig koppling mellan kanotslalom och slätvattenpaddling finns inte. Det finns också betydligt mer närliggande idrotter inom RF som är organiserade i separata förbund. Kanotslalom och slätvattenpaddling har minimala beröringspunkter organisatoriskt, fysiologiskt, tekniskt, och avseende vilka idrottsarenor som används. Det finns inga skäl att tillhöra samma förbund.

Ett krav på minsta storlek på ett förbund för att bli medlem i RF är oskäligt. Det kan knappast vara ett problem att fördela bidrag från RF till förbund proportionellt. Det skulle ge en enorm fördel för idrotter som kanotslalom vars medlemskap i RF via SKF gör idrottsgrenen rättslös, urfattig och utan möjligheter att påverka sin egen ekonomi, tillväxt och resultat på ett förutsägbart sätt. Storlekskraven är endast ett sätt för kartellen att hindra nya medlemmar från att växa och bli medlemmar.

Sanktionskrav i RF:s stadgar

RF anmäls även för det som stadgas i 8 kapitlet, 8 §, sista punkterna, med krav på sanktion från ett SF för tävlande. De lyder:

Förening bestämmer förutsättningarna för medlems deltagande i tävling eller uppvisning. För deltagande i tävling eller uppvisning utanför Sverige krävs vederbörande SF:s godkännande.

Är arrangör av tävling eller uppvisning inte ansluten till SF som administrerar ifrågakvarande idrottsgren, får medlem delta endast om SF godkänt deltagandet i tävlingen eller uppvisningen.

Dessa punkter är uppenbart konkurrensbegränsande och saknar positivt idrottsligt värde. Även om det åsyftar verksamhet inom ICF:s "ekosystem", finns sanktionskravet endast för att utöva makt, något som leder till ekonomisk skada för arrangörer, för aktiva och coacher; både för svensk och för internationell kanotslalomidrott.

Noteras bör den stora skillnaden mellan en förening som sätter upp regler och deltagandekrav för sina medlemmar och ett förbund. Den som inte är nöjd med en förening, kan lätt byta till en annan – en förening utövar inget monopol på landslag, till skillnad från idrottsförbund och RF.

Effekten av monopol i mindre individuella idrotter

I stora lagidrotter, som exempelvis hockey, kan såväl spelare som coacher byta förening och arbetsgivare, och därmed ha goda chanser att låta sina färdigheter utvecklas till sin fulla potential, och verka i en miljö med ömsesidig trivsel. Det finns även en marknad utomlands. En mångfald av möjligheter är konfliktreducerande då fler kan finna sin plats inom drotten.

I mindre individuella idrotter existerar däremot oftast inte några alternativa (flykt)vägar på toppnivå. För coacher och aktiva är detta synnerligen negativt. För de som sitter på makten inom specialidrottsförbund och i den olympiska rörelsen är detta däremot en önskvärd situation, och tillkomsten av konkurrerande alternativ motarbetas kraftfullt.

Ett illustrativt exempel på detta är International Swimming League (ISL). Aktiva hotades att uteslutas från OS och initiativtagaren, Grigorishin, hotades personligen. Internationella simförbundet (FINA) stämdes i amerikansk domstol, vilket fick FINA att backa. Tack vare ISL har simmare nu fått en ny spännande karriärväg och fler har möjlighet att leva på idrotten genom prispengar. Enligt en djuplodande artikel om tillkomsten av International Swimming League var hotbilden väldigt stark:

Email from the time between Marculescu [FINA:s VD] and FINA's American vice president, Dale Neuberger, reveal that they saw the ISL's challenge to FINA as existential. "We must win, we will win," wrote Neuberger. Marculescu wanted to punish swimmers who swam for Grigorishin. Neuberger preferred to go after national officials. "Hurt them badly," he wrote of one country federation, adding of its chief: "We must kill him ... suspend him for years."

https://www.outsideonline.com/outdoor-adventure/water-activities/plot-kill-olympics/?utm_medium=facebook&utm_source=outside&utm_campaign=social&utm_content=facebookpost&fbclid=IwAR0R8hj9pA_UeEr2YBm6JkSpbX1lccYa_0PCQDi4OTXzmNROqVpODnja164

Av samma skäl bekämpas idag Falu Vildvattenpark, Svenska Kanotslalomförbundet och Nordic Cup frenetiskt av SKF, som lägger betydligt mer kraft på detta än på att utveckla idrotten. SKF svartmålar föreningar och ledare, motarbetar Falu Vildvattenpark, försöker utesluta föreningar, och arbetar som en kartell tillsammans med Finland för att förhindra tillkomsten av verksamhet utanför SKF:s och ICF:s kontroll. I Lettland har flera föreningar blivit uteslutna från det ICF-anslutna kanotförbundet.

När det endast finns en enda, pyramidliknande organisation har toppen i organisationen absolut makt över alla aktivas och coaches karriärer. De enda som kan köpa en paddlares eller coach tjänster är organisationer tillhörande ICF.

I en sådan organisation existerar inget incitament att förbättra verksamheten – de som beslutar har inget att vinna. Dessa skulle däremot förlora sin makt om det skapas alternativa karriärvägar inom kanotslalom.

Svenska Kanotförbundet är i sig en bastard, där en gren av förbundets fler än tio, äger absolut makt. Riksidrottsförbundet gjorde 2020 en genomlysning av SKF och konstaterade följande:

Däremot är min bedömning att SKF:s beslut om att upplösa både elit- och breddkanotslalomkommittén är problematiskt då det har medfört ett demokratiskt underskott för kanotslalomföreningarna som inte har kompenserats på något annat sätt. För det fall SKF, efter att de blivit uppmärksammade om problematiken, inte genomför åtgärder för att stärka kanotslalomföreningarnas demokrati och delaktighet inom en rimlig tid, anser jag att det kan vara fråga om en värdegrundsavvikelse mot punkten demokrati och delaktighet i idrottens gemensamma värdegrund.

Trots detta har SKF ännu inte åtgärdat bristerna och byter därmed uppenbart mot idrottens värdegrund. Trots att RF gång på gång uppmärksammas på att SKF inte vidtagit några åtgärder har RF inte agerat.

Om RF hade hört sammat bristen på demokrati, och varit behjälpliga att skapa en ändamålsenlig organisation för kanotslalom, hade idrotten kunnat blomstra inom SKF. SKF har haft möjlighet att samverka med alla parter kring kanotslalom men har i stället valt full konfrontation. Man har valt en väg som mycket kraftigt reducerat antalet paddlare i Sverige och tycks föredra att kanotslalom dör ut framför samarbete.

Även om SKF kortsiktigt under något år kan råka komma till sans, behövs en genomgripande stadgeändring inom SKF för att de oåterkalleligt ska avsäga sig monopollet över kanotslalom och låta dem som sysslar med idrotten även få utveckla den. Den frivilliga vägen har prövats och är stängd.

Vi anser att:

1. Det skall vara fritt för envar att bedriva kanotslalomidrott i Sverige.

2. Alla former av SKF:s hot, straff och sabotage mot aktiva och andra som bedriver kanotslalom utanför SKF är olagliga, oavsett om det är direkt eller indirekt.
3. SKF:s krav på sanktion för de som vill tävla utanför Sverige har inget idrottsligt syfte utan är endast ett maktmedel för att upprätthålla ett monopol, och är därför olagligt.
4. Att hota och straffa aktiva som deltar i kanotslalomtävlingar utanför SKF/ICF, genom att försvåra eller förhindra sanktion för att tävla eller deras möjligheter att kvala till exempelvis landslag, är konkurrensbegränsande utan något idrottsligt syfte. Det skulle hindra en stor del av Falu Vildvattenparks affärsidé, utan något annat resultat än att SKF får mer makt, samtidigt som Sverige får sämre och färre aktiva och en mindre marknad.

Vi önskar se följande resultat:

1. Att SKF åläggs att upphöra med hot och straff mot företag, ideella föreningar, paddlare eller funktionärer som deltar i kanotslalom inom och utom Sverige arrangerat utanför Svenska Kanotförbundet.
2. Att kravet på sanktion för att få tävla i kanotslalom utomlands upphör på alla tävlingar. SKF skall ordna så att, i de fall access till särskilda anmälningssystem fordras för anmälan till tävlingar, det antingen ordnar anmälan skyndsamt (inom 72 timmar) eller gör anmälningssystemen tillgängliga för var och en som så önskar. En strikt snabb handläggning är viktig, eftersom tidsfördröjning annars används som ett maktmedel och försätter den sökande i underläge och i osäkerhet.
3. Att det till tävlingar med deltagarbegränsning (OS, VM, EM, världscuper) finns tydliga transparenta kvalifikationssystem strikt baserat på resultat, förslagsvis världsranking, så att SKF inte har möjlighet att bestraffa aktiva och hindra dem från att kvala och starta om de delvis verkar inom andra organisationsformer än SKF.
4. Att SKF åläggs uppdatera sina stadgar och regler i linje med punkt 1-3.
5. Att även RF ändrar sina stadgar 8 kap. 8 § så att krav på sanktion stryks.
6. Att RF ändrar sina stadgar så att varje ansökande specialidrottsförbund får rätt till medlemskap och därtill tillhörande fördelar, detta så att Svenska Kanotslalomförbundet har obestridlig rätt till medlemskap i RF.
7. Att SKF döms att betala skadestånd för bestraffning av Isak Öhrström med en miljon kronor då förbundets hantering av honom kraftigt störde hans uppladdning från 2018 till 2021 och förhindrade hans start på OS i Tokyo.
8. Att SKF döms att betala skadestånd till Falu Vildvattenpark AB med en miljon kronor för att genom hävdande av monopol kraftigt hindrat samarbete med andra partner och minskat intäkterna från kanotslalomverksamhet i arenan.

Avslutning

Den större frågan är hur rimligt det är att det finns en enda ideell organisation som RF, där existerande medlemsförbund röstar om vilka nya medlemmar som ska accepteras och som stadgar monopol i strid med lagen. Det är i längden ohållbart att RF agerar i myndighets ställe, och samtidigt

gör idrotter, såväl inom som utanför organisationen, i många avseenden helt rättslösa. Medlemskap i RF har idag konsekvenser på flera sätt som inte är rimliga. En idrottsförening kan exempelvis avkrävas medlemskap i RF för att få hyra kommunala idrottsanläggningar till subventionerat pris. Detta är inte ett rimligt krav.

Alternativet till öppet medlemskap i RF är att avskaffa RF:s samtliga myndighetsutövande roller, ha fler alternativa RF-liknande organisationer, eller avskaffa RF helt.

Av dessa alternativ är möjliggörandet av flera konkurrerande, men frivilliga RF-liknande organisationer, den bästa vägen att gå, men dessa organisationer ska sakna myndighetsroll. En konkurrens på RF-nivå skulle framtvinga effektiv användning av resurser, där RF idag allt för mycket göder sig självt utan överordnad myndighetskontroll. Dessa förbund får då konkurrera om medlemmar genom att visa vilka fördelar medlemskap ger.

SKF:s och RF:s ignoranta agerande avseende kanotslalomidrotten visar tydligt att dagens system saknar legitimitet. Denna ignorans är tyvärr en logisk konsekvens av en otidsenlig organisation, som anser att den står över lagen.

Falun, 16 september 2022